

РЕЦЕНЗИЯ

на научните трудове на гл. ас. д-р Лилия Стоилова
за заемане на академичната длъжност доцент при
Професионално направление 1. 3. Педагогика на обучението
по.....

Специалност :”Психология и педагогика” към катедра „Музикална
педагогика и дирижиране”

Рецензент: проф. дпсн Наталия Хр.

Александрова

Коректно и детайлно са представени данните по информация относно изпълнението на минималните национални изисквания. В представените научни публикации за конкурса за доцент от гл ас. Лилия Стоилова бих искала да обърна внимание на същностните аспекти на тази научна продукция. Актуални са проблемите, свързани с мотивационните детерминанти при избор на учителската професия. Тази публикация е и хабилитационен труд с пространно анализиране и разглеждане на професионални научни литературни източници, изучаващи спецификите и факторите, мотивиращи младите хора да се насочат към учителската професия.

Едновременно с това изследователски са представени мотивите на тези учители, които напускат професията „учител“. Проучването има своите приноси към прецизиране на училищната организационна култура, училищното управление. А това са тенденции особено актуални за настоящето състояние и проблеми на българското образование. Трудът очертава изследователски хоризонти за установяване на ефективни вътрешни мотивационни стимули – детерминанти с фокус избор на учителска професия и развитие в това

професионално поприще. В контекста на тази проблематика кандидатката представя и статия, индексирана в Web of science, както и публикация, индексирана в Scopus и Web of science. Последната отразява модифициран вариант на скала за изследване на академичната мотивация на студентите, изучаващи математика.

Във фокуса на образователната политика е и поставяне на изследователски акцент върху особеностите на организационната култура в училище и нейните характерни особености. Изследователски интерес и научна разработка е изучаването на академичните стресори при студентите, което е подкрепено със съответна извадка от 187 студента. Публикацията също е индексирана в Scopus.

В публикациите си д-р Стоилова се обръща и към едно съвременно предизвикателство на университетското образование, а именно влиянието на дистанционното обучение върху академичната мотивация на студентите от областта на изкуствата. Д-р Стоилова подчертава и отчита важността на академичната мотивация за професионалното развитие на студентите като изследва влиянието на академичния стрес върху устойчивостта и академичната ангажираност в подготовката на първокурсниците-студенти.

В своите изследователски разработки д-р Стоилова отделя важен акцент в рамките на един сериозен проблем, а именно мотивите за напускане на професионалното поприще при младите учители. Анализирайки взаимовръзките между удовлетвореността от избора на учителска професия и причините за напускане на учителската професия, което в голяма степен може да подобри стратегии и политики, насърчаващи младите учители не само да останат в сферата на учителската професия, но и да разгърнат професионалния си потенциал. Установява се, че натовареността е един от най-значимите фактори, който влияе на учителите да вземат решение да напускат работата си.

Изследователски акцент в представените публикации е и изучаването на академичния резилианс като предиктор за благополучие, учебни постижения и вътрешна мотивация. Д-р Бабакова-Стоилова насочва усилията си към апробиране и валидизиране на скала, предназначена за измерване на

академичния резилианс при студенти –първокурсници. Психометричните стойности на скалата за академичен резилианс я правят надеждна изследователска техника. Едновременно с това получените данни имат своето ефективни рефлексии върху образователната практика . Психометричните свойства на скалата за академичен резилианс дава възможност да установят студентите, които се възприемат като неспособни да се справят с предизвикателствата, отнасящи се до техните университетски успехи.

Пространно представена изследователска тенденция в разработките на д-р Стоилова са редица проблеми, придружаващи психологическите специфики на стареенето. Интересна е в този аспект книгата „ Всекидневни неприятности, стратегии за справяне и удовлетвореност от живота през периода на стареенето“, отразяваща дисертационните проучвания на д-р Лилия Стоилова.. Получените тук данни обогатяват представите за същността на всекидневните неприятности при старите хора. Установява се, че според типа стресор възрастните хора се справят успешно или пък не с тези всекидневни неприятности. С особена практическа значимост е репрезентативността на извадката, което прави ценни получените резултати. Тези данни са надеждна основа за изработването на програми за социалните ни институции, работещи и изучаващи проблемите на старите хора. Научен принос е, че резултатите разширяват обема от научни представи за психологическата същност и специфики на всекидневните неприятности при старите хора.

По отношение на друг актуален за нашето време проблем е „самотата“. В посочените публикации, изучаващи проявата и спецификите на преживяването на самотата в годините на стареене д-р Стоилова се представя като задълбочен, прецизен изследовател с впечатляваща подготовка за прилагане на адекватни статистико-математически знания и умения, особено необходими за реализирането на съвременни и убедителни научни изследвания. От посочените публикации става ясно, че тя е и екипен изследовател-качество особено необходимо за осъществяването на научно изследователските проучвания. Представените публикации очертават д-р Бабакова-Стоилова като задълбочен изследовател, обобщаващ и систематизиращ научната професионална изследователска информация, прецизен учен –ясно разбиращ

не само научната стойност на интерпретираните резултати, но и тяхната практическа проекция.

Представените научни трудове имат своята особена актуалност в практически план. Получените данни с надеждно представени извадки и изведените обобщения са сериозна основа за формулиране и изработване на програми и стратегии, фокусирани върху особено актуалните проблеми на нашето ежедневие в образованието, а именно: академичната мотивация; избора на учителската професия и нейното negliжиране, както и напускане на учителската професия; академичните стресори.

С не по-малка научна и практическа стойност са и обобщенията и изводите от изучаването на актуалните проблеми на стареенето в психологията, които имат особен принос за обогатяване на представите и знанията за спецификите в процеса на стареенето и придружаващите го условия и фактори.

Представените публикации определят д-р Бабакова-Стоилова като ярко мотивиран и ангажиран преподавател относно социалнопсихологическите проблеми на учителската професия с акцент върху университетското образование.

Всичко това ми дава пълното основание да препоръчам и сама да се присъединя към тази препоръка – д-р Лилия Бабакова-Стоилова да бъде избрана за заемане на академичната длъжност доцент при Професионално направление 1. 3. Педагогика на обучението по.....

Специалност :”Психология и педагогика” към катедра „Музикална педагогика и дирижиране”

София

10. 05. 2024

Рецензент:

проф. дпсн. Наталия Хр. Александрова

